Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вlашlагlкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 31 МАЙ, 1986 ШУ. ★ № 65 (7256). ★ Мах 3 кеп.

ХIара денна овсаре къахьега!

ДОАКЪАР ШОРТТА ХИЛИЙТАРА

ДЕРРИГА НИЗАШ ОАРЦАГIДАЬХА

Богатыреь Махьмада кулгал а деш, доакъар Iалаздара лаьрхIа механизаторашна ираьзбинни отряд вlашlагlчелла «Назрановский» совхозе. Цун коллективе 26 сар ва. Цар доалахьа я тайп-тайпара техника.

— Лафеташ а машарна а дIалаьрхIачу уж тракторел кхоссз хIана ян, аьнна дукхагIа ма йий шун. Хlанад из ишта? — хьаттача:

— Иол, кхы тайпа доакъар кийчдара балхаш сихдоначу хана мара эшарбаьлц тхона мажараш. Уж тIехьавюзара кхы тIа а эшарбIола трактораш совхозарга хьазцарга, — жоп делар Богатыреь Махьмада. — Подрядагlа бу тха колленктивво болх. Хlаьта хIанз, моша доакъар мара ца кийчдеча хана, из хьайбаьта хьатIанхахьара тхоашка йолча трактораш а лафетех а кхоачан хул тхона. Ишта из ца дича а далар.

Цо къахьоь доакъар Iалаздарга дIадолачун кхом бара отряде йоагIа йовхо елте.

ХIана Пляевскн отделене 125 гектара тIа йола рапс хьонкаш боахк механизатораш мошача доакъара.

Тайпа йолх хоселлаш. Сихьял уж механизатораша Зязиков Мувсас, Котиев Бахас, Арчаков Аюпа. Рапс пIсна ца, хоь хIама ма кхин чуцара къахьега йоахко ю.

— Уж сихбе эшаш а бац. Шоай гIуланх дика хов. Iуйрайнен делкъайнен тоъ-арздолаш фермашта моа доакъар дIатIадикъ-ча болаш ба. — йоах Махьмада. Деррига энар 130 тонн гарга дул. Из Iалаздьа-чул тIехьагIа мукъа ха а юс цар. Цу хана совхоза кулгалхоша шоашка аьнача кхыч мотт-тигашка болх бу. Цунара дыьнкъа ахча отрядга фонда юкъедода.

Белгалдакхта доагIа, трактористий говзалга кхожан хинца аттестацигонни комиссе лаьхе цIерш ц-качеи хIаьта цу отрядерча кхы а ялх механизаторан цхьоалагIа класс еннилга.

Ала хIама доашш дика вlашlгlехьдьа-ьал доакъар Iалашдеш боахкарий къахьега а бита а хьалаш. Iуйрийш хьа а болх баьлча, Iа а машинаца кхувл уж. Дел-кхийга шоаш доакъар Iалашдеш боахкача боигалаш сталашка хIама юъ, и. кх. дI.

— ХIанзм бригадашка кхозбаш ма бий шун механизатораш. Гаьина Сучкевски дукъа тIа йол кийчье шо доладелча, пах ихьба йиш йолаш гарга моттиг хург мичай шун. Цига фу дерзда ойш? — аьлча:

— Трактории лафета тIа вlашlгlехьлькха столови я тха. Из дIаюзаргьа шига, Соазка а ишта дир. Механизатораш геттара раьза а бар, — жоп делар Богатыреева.

— Доакъар дикагIа хилийтара фу де лерхI ойш?

— Кийчеча доакъара дикалера хьонаш тхоай лаборатори я ух шера вlашlгlехььяккха. Белок, протеин, хьайбай дегIа эша кхы тайна хьаьна хIамаш ма оцина Iайца хиларах цун болх-лоша хоам бича мара чуэца йолаергьяш оаха моллагIа культура. Хьенхачуа тIехьагIа йоаьхьаллалца ихай тIа уллаборга оаха хьаьха аьла хьехха бул. Цул тIехьагIа хьа а эшаш цунах холаш, аргIаш де долалача люцерна дукха иосар ихай тIа. Ух шера хьенкачул тIехьагIа маьл харяихха-лца мара уллаергьяш ихай тIа бул. Тlаннха хьа а эшаш эшача боарзита дIахкоачаеи холашка вентиляторашца йоьхьаергьяш. Кхоачам-боллаш яцар тха уж х-ахка. Кхы а ихьа хIама да. Хlара шера гурахьа фолеи ронн дIаюв оаха. Вlаьсти моначуа доакъара хьакхарал совгIа, цу шинна кхул-гурахь сеназ ийкIорга. Цхьабаьлда, чаьрожага шеи еллача а рапса сеназ сиха талхар. Цудухьа ух шера гурахьа дIадийна-ча рожах сеназ а кийчьеш. рапс ерриге а моашаа доакъара чуэца лаьрхIад. Интегсивни технологех кийчдерга кхы тIйа доакъар а. Иштта из ца дича доалаш а дац. Хlана аьлча, ух шера доакъара единицаш доархIаш мара дIаийдергаш тхоара совхозо оаха кийчьаь доалаш ба. — йоах Махьмада. Деррига энар 130 тонн гарга дул. Из Iалаздьа-чул тIехьагIа мукъа ха а юс цар. Цу хана совхоза кулгалхоша шоашка аьнача кхыч мотт-тигашка болх бу. Цунара дыьнкъа ахча отрядга фонда юкъедода.

Белгалдакхта доагIа, трактористий говзалга кхожан хинца аттестацигонни комиссе лаихе цIерш ц-качеи хIаьта цу отрядерча кхы а ялх механизаторан цхьоалагIа класс еннилга.

Ала хIама доашш дика вlашlгlехьдьа-ьал доакъар Iалашдеш боахкарий къахьега а бита а хьалаш. Iуйрийш хьа а болх баьлча, Iа а машинаца кхувл уж. Дел-кхийга шоаш доакъар Iалашдеш боахкача боигалаш сталашка хIама юъ, и. кх. дI.

— ХIанзм бригадашка кхозбаш ма бий шун механизатораш. Гаьина Сучкевски дукъа тIа йол кийчье шо доладелча, пах ихьба йиш йолаш гарга моттиг хург мичай шун. Цига фу дерзда ойш? — аьлча:

— Трактории лафета тIа вlашlгlехьлькха столови я тха. Из дIаюзаргьа шига, Соазка а ишта дир. Механизаторашца геттара раьза а бар, — жоп делар Богатыреева.

— Доакъар дикагIа хилийтара фу де лерхI ойш?

— Кийчеча доакъара дикалера хьонаш тхоай лаборатори я ух шера вlашlгlехьлькха. Белок, протеин, хьайбай дегIа эша кхы тайна хьаьна хIамаш ма оцина Iайца хиларах цун болх-лоша хоам бича мара чуэца йолаергьяш оаха моллагIа культура. Хьенхачуа тIехьагIа йоаьхьаллалца ихай тIа уллаборга оаха хьаьха аьла хьехха бул. Цул тIехьагIа хьа а эшаш цунах холаш, аргIаш де долалача люцерна дукха иосар ихай тIа. Ух шера хьенкачул тIехьагIа маьл харяихха-лца мара уллаергьяш ихай тIа бул. Тlаннха хьа а эшаш эшача боарзита дIахкоачаеи холашка вентиляторашца йоьхьаергьяш. Кхоачам-боллаш яцар тха уж х-ахка. Кхы а ихьа хIама да. Хlара шера гурахьа фолеи ронн дIаюв оаха. Вlаьсти моначуа доакъара хьакхарал совгIа, цу шинна кхул-гурахь сеназ ийкIорга. Цхьабаьлда, чаьрожага шеи еллача а рапса сеназ сиха талхар. Цудухьа ух шера гурахьа дIадийна-ча рожах сеназ а кийчьеш. рапс ерриге а моашаа доакъара чуэца лаьрхIад. Интегсивни технологех кийчдерга кхы тIйа доакъар а. Иштта из ца дича доалаш а дац. Хlана аьлча, ух шера доакъара единицаш доархIаш мара дIаийдергаш тхоара совхозо оаха кийчьаь доалаш ба. — йоах Махьмада. Деррига энар 130 тонн гарга дул. Из Iалаздьа-чул тIехьагIа мукъа ха а юс цар. Цу хана совхоза кулгалхоша шоашка аьнача кхыч мотт-тигашка болх бу. Цунара дыьнкъа ахча отрядга фонда юкъедода.

Белгалдакхта доагIа, трактористий говзалга кхожан хинца аттестацигонни комиссе лаихе цIерш ц-качеи хIаьта цу отрядерча кхы а ялх механизаторан цхьоалагIа класс еннилга.

Ала хIама доашш дика вlашlгlехьдьа-ьал доакъар Iалашдеш боахкарий къахьега а бита а хьалаш. Iуйрийш хьа а болх баьлча, Iа а машинаца кхувл уж. Дел-кхийга шоаш доакъар Iалашдеш боахкача боигалаш сталашка хIама юъ, и. кх. дI.

— ХIанзм бригадашка кхозбаш ма бий шун механизатораш. Гаьина Сучкевски дукъа тIа йол кийчье шо доладелча, пах ихьба йиш йолаш гарга моттиг хург мичай шун. Цига фу дерзда ойш? — аьлча:

— Трактории лафета тIа вlашlгlехьлькха столови я тха. Из дIаюзаргьа шига, Соазка а ишта дир. Механизаторашца

ПХЕ БЕТТА ПЛАН ТIЕХКХОАЧАШЪЯЬЙ

«Сунжанефть» НГДУ мехIдьатIахоша хIанал яьх ди а хьалха ихоачашъяьй мехIдьатIаца хьаЙоагIа газ яккхара пхе бетта программа. ПаччахьалкхеН планагIа лаьрхIачул сонгIа йоакхаргья биъ бIаь эзар кубически метрал чухьнаьца йоапаш йола газ. «Iаьржа дошуе» даккхара пхе бетта задани 29 мае ихоачашъяьй НГДУ мехIдьатIахоша. ДоагIачул дукхагIа яьккхай 310 тонн.

КПСС XXVII съезда решенешта хьалдача тIулгуканца жоп йалара шеггра социалистически яьз йоазрагьяь къахьегаш ба «Аргувнорм» производственни объединение къахьегамхой. Хьалхарча кварталга план 101 процент ихоачашъяьй, хIаьта Iадаахка шера уж хIанаца кхеххьара пхе бетта программа. Планашца тIаийца социалистически обязательствеш ц-качеи хIаьта цу отрядерча кхы а ялх механизаторан цхьоалагIа класс еннилга.

Ала хIама доашш дика вlашlгlехьдьа-ьал доакъар Iалашдеш боахкарий къахьега а бита а хьалаш. Iуйрийш хьа а болх баьлча, Iа а машинаца кхувл уж. Дел-кхийга шоаш доакъар Iалашдеш боахкача боигалаш сталашка хIама юъ, и. кх. дI.

— ХIанзм бригадашка кхозбаш ма бий шун механизаторашца

ГIАДВУГА ЭРГАЛОНАШ

Бахача биъ бетта кхоньй ши бIаь тонн цемент, шиъта тонн металл, кхыйола материалаш. Цунна цхьана объединенеи кулгалхоша, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша, куртера терман Набохийт хьаехьара ницкъ ца йоьхьаза дIаболабаь пах ба. Царна дика йовз производство, шоашта хьалхашка латта денхараш дизин кхетадо.

— Болхлой машар бац кхоачамбоцараша, царца бIаргагу ледара оагIонаш, хIаьта уж кулгалхошта, партбюрона йовза а йовзийт шиъ ханнаьца, — аьлар соца нышмаьл деш партийни организацеша секретара заместителя Насуханов Ризвана. — Масала, вибростола лерттIа регулировка ца ярах, арахецача продукце дикал лоха хилярах партбюро хоамбир коммуниста Р. Берсанукаев. Сиха из кхоачамбоацар дIаденхара навыкаш лехар. Ер да цхьаьнга масала: цхьаьне брак йича аьшкесьргех яь карнасаш стандарто дIа-ма деххара хилад, форма чу хуьнцар уж. Из бахьан долаш пайда эца йиш йоьа вышк металлолома метта дIачу-телар. Цу хьанъехьа болхлоша сиха охрц оарц даккхарах тера хилар кхоачамбоацар дIадакка. ХIаьта хоьш ма дий ЕПСС XXVII съездо вайгара этгара хьаьлха дIадехар хIамаш кхоми аьгурматт деш продукце дикал лакхъар долга.

КПСС XXVII съезда социамаш тIа белгалдаьдъ производственна сихха интенсификаци елга. Цу дьаьне хьаьда гIуланхан чакхдаха лаьрхIад объединене коллективо. ХIанз оттаеш а балха юкъеЙоадае кийчьеш а:ъ шиитталагIча патидетка шеранка лаьрхIа йола IIлма - технически прогресс сихьяра комплексни программа. Предприяте гIирсаитта модернизаци яръеи уж технически юхакийчьяръеи цхьана терьаме йийад технически ъестетина, производственни коллективаш социально - экономически деГIаахара гIулахаш кхоачашдар а.

Объединене болх бо-я керда техника, технологи юкъейоалатра йола комплексни бригада. Цу юкъье боа-тIа эггара лакхъгIа говзал йола болхлой.

— Ухх шера производственни оборудование барХI единицана модернизаци ергья, — яхаш дувц объ-тинене генеральни директора производственни дешашта водча заместителя В. Русина, производствана юкъеЙолаергья 80 эзар сом экономически пайда дуррбола массеях рационализаторен предложени. Цу тайпара IIахо а уих шера 200—300 эзар сома маьха пайда бергбола цхьаолоа гIуланхан балха юкъеЙоладе дерзХI оаха. ХIаьта пятилетка шеранка хургдола хувцамаш лаьрхIа иа валлал духха да.

Ала деза предприяте цехашта, участкашта репонструкци ярца цхьана кулгалхоша дицдаеи социальни деХкарашш кхоачашде деза:ича я. Болхлой ахьара, биъ-тайной хьалаш тоадара терхам гIабохийт. Уух шера йиъалгIча квартале хьалъль яргья керда административни корпус. Хlаьта кхаьнча цIагIа наьха хьашташ кхоачашдеш йола комбинат. Болхлоота лаьрхIа ухкхаза хургьа кога гIирс, тIадувза барзвза тоадеи йола мастерсеш, медсанчасть.

Партийни документаш тIа ма аллара кIезига доакъар бола гIуланх дац сага фактора йоакхо елга.

А. ТЕМИРСУЛТАНОВ.

Кхоана — мелиоратора Ди

ДОАГIАШ ДУ СИЙ

Шоай- профессиональни цIейна — мелиоратора Дена дика накъабабкхар регсительни сетей Надтеречни районни управленне кхъьехгамхой. Республика мелиоращеи кхи боахамеи министерствана чуйоагIача организацешта юкъе яьржача социалистически яхье уих шера хьалхарча кварталге шоллагIа моттиг яьккхар цо. ХIаьта хIанз хьалхайоагIаш я. Из толам духххашха боакхаза а бац.

Iошатта ди — 31 май хьаьТIанхоачаш 6800 эзар гектара тIа хий диллад районе сохозашца цу управленне болхлой новкъостална. Боахамий кулгалхой къьсета докхха баркал оалаш ба регулировщика Арсеников Ваха Асхабовича, Цо доал деча гидроузле массе хана дергиса а вlашlгlехьа хул. Цун бехнагIа совхозий кхашка хий хьатIа ца доагIаш моттиг хилад.

Шиъ болх беъаш а дика нхетабеш а я ороситель сетей районни управленне диспетчер Бисултанова Аминат а. Сводка тIа ца хьежача а хов цунна малагIча боахаме мел хий диллад деза. мел диллад, хий тохаш йолча техникно мишта болх бу.

Хестаеш йийца валаш ший йоккхагIойла инженер Новсова Татьяна Ивановна управлене начальник Ибрагимов Мирло Ибрагимович. Мичча хана Носовайна хов малагIча канала чу мел хий доагIа, планагIа малагIча боахама мел эш.

Х. МАГОМЕТОВ.

СУРТАШ тIа: Надтеречни водохранилище; гидроучастка регулировщик В. А. Арсеников; оросительни сетей Надтеречни района управление диспетчер А. Бисултанова.

Кхонача Iилманхой семинар

ДIадахача кхаьрача дийнахьа вай республике дIайолайир коачалеп газен мехкина хIанзарча проблемайех йода кхонача Iилманхой Ерригсоюзни совещани семинар. Мехка халкьа боахама доагIаш долча доаньошка IIлмехкинчарна ерригсе сихьяра а Iилманен техникани ХарагIдьинарашш юкъедоладаларга а бонкха лоархIам бола уж продемший хоццача даккъа лацарга 150 совгIа сагга совещане IIлма центрий аиналш болаш— Москверен Ленинградерен, Киевеи Новосибирскерен , Томскерен Казанерен, Харьковерен Волгоградерен, кхыча дунихача городашкара а.

Совещане - семинар дIахоачашдеш Iалашдеш КПСС Нохч - ГIалгIай обкома, НГIАССР Лакхенаша Советаа Президиума, республика Министрий Совета дерзаш Министрий Советаа халхтар пахте областной комитета секретара В. И Дмитриенкос.

ХIаьхха дош а оалаш пленарни заседаний хьайилгIар Л. Н. Толстой цIерагIча Нохч - ГIалгIай паччахьалкхен университета ректора денхараш кхоачашдеча доцента М. А. Кодзоева.

Керттера докпад ййр М. Ломоносова цIерагIча МГУ механика машинеча директора. СССР Паччахьалкхен преме лауреата Г. Г.-Чернс. Совещане - семинар хьалхара ди чакхдалар профессорий, Iилмай доктороп А.Н. Крайкойи А. И. Осипозен докладашца.

Семинар хургьа 3 июне кхачалца.

ЧЕРНОБЫЛЬЦИЙ САГОТО — ТХА САГОТО

Саг сага — доттагIа, новкъост, вошa. Советски наьха цу хьехама тIехьа а болаш, Нохч - ГIалгIайчеи хьаьхкгамхой гIерг зе-зулам хинна-ча Чернобыльски районе баха-ча вежаграша новкъостал де.

Грозненски ремонтно-механически завода цхьоалагIа участка коллектино дIадолаш дир цхьаи сменагIа болх беш давьзеча ахча Приплять яхача городе бахача паха новкъостал дара дIадалара гIуланх. Из тIахьехам хьаллаьцар предприяте беригача къьхегамхоша.

* * *

Чернобыльски АЭС-е аварии хиларах хьахиннар дIадахара цхьаннара ханъа лаца лаьрхIар «Севзапэнергопром» института Нохч - ГIалгIай филиала сотрудникаша а. Шоатта дийнахьа кхы тIа болх берга ба цар. Цул совгIа лоабабаьча наха доаккхаш хIама а довдаш шоай цIий лургда тIъэь итт саго.

* * *

Кхычун бала ца кхоачаш хилад саседани нах — ишта тхьа барт бир митинге культпросветучилища педагогаша. Цуьан дийнахьара алапи Чернобыльски районе бахача наха дIалургдолаш соцам бир цар.

ГIАЛГIАЙ ЭРГАЛОНАШ

ГIАЛГIАЙ ЭРГАЛОНАШ

ГIАЛГIАЙ ЭРГАЛОНАШ

###

● Партийни вахар: съезда решенеш кхоачашъеш

АГИТАТОРА ДОШ

Красов Михаил Федоровича йохк:

— Ма хулла дукхагIа деша гIерт со. Ха безам ба кердадар, наьха безам тIагIорIгар. Сайна хайнар лидовнийта хьож со новкъа стаIта, дотташIашта. Хетаргахьа, из баьхьан долаш сох агитатор а хиннав.

Новосибирске вахача хана, 30 шу хьалха, агитаторралла керкар из. 1976 шера Грозне ваха венав Михаил Федорович. Цу хана денз болх бу цо Грозненски ремонтно-механически заводе ОТК контролер а волаш. Предприяте хьаьча Хаза оагхалга терман тIаьхьинIа хьон из, чанхьалIийтад бара яр.

Агитатора М. Красовна хетачох, саго дикагIа болх бу хьалечун лоарIхьа дика бовзаш хилча. Уклаза чIоагIа новкъостал ду партийни, лег чу дужаш долча агитатора денно, цо пийгара гойтата масало.

Ужк деношка завода коллективе парте XXVII съезда материалех лаьца беседаш ю. Наьа дика кхетавац хIаранна цул участке хьинаре болх белгз, дика продукци духха-гIа арахецнIга мел бокхха лоархIам болаш ца. ГРМЗ смежникаш я «Красный молот», «Уралмаш» заводаш коллективаш. Цар шиг ханханнаьха поставкаш еш хилар разьхан долаш ремонтно-механически заводе а ВашIтIехьдасал планаш а социалистическеи декхарашца хаьа хьаьча хсоачашше. Предприяте хIара

Вай лоалахой болча

✦

СИНЛАХЬ-ВОККХА ПОЭТ

Пушкин лаьм хьоца безаме. наьха лог-уйла тIаувзаш ва. Даим бетталургIа цун поэзен мера. Советски халIца доккха цIей а эшна IаэттаI Ерригеюзни Пушкински цIей. Из лIалоладу Хlирийчен лаьтта.

Уьх хозача бIаьстенан дийнахьа поэта кхоллам дукха безариш. вай республика хьашший Пушкинг цIергIа сивере баьккар. Цхьан хана уьхьана лаьттача цIаргIа сена хиннав поэт. Пушкина бIаь ну дузача шера Терски область общественоисто из пIа лаьIIачота поэта памятник а оттадаьд, сивер я хьашьй.

Сарахьа С. М. Кирова цIергIа республикански библиотеке хьалIиллар поэзен цIей. Цига IолIла биш хул тха доакъар дуккаIIа даккха, прослухи врахеца, цунга IлалодаIр лохде.

Хьаьта хIара доаккачул а дуккаIIа дукх даккха тарлургIлий совхозага? Доаккхалурела. Из ма ёшш хилар хьалхочу IлалахIча шера лаьхча толамаша. Дулх духаIIа даккхара ниИ шиIба: совхоза шиI хьаIбаш пебазарн кхьчыхьара хьателарам горстаьдарш.

Совхоза дулх дукхаIIа доаккхилга лаьхлу хьаьхарч кхабаьрах. ПIадахча шера цига йорстаIир 15 эзар хьаьхкарч лелаяра даьхье. Дукхача хана цунна кулгалдеп ва коммунист Рамзан Рапаевич Исламов.

— Уьх тIехьаьрча шераша оаха хьатIаьIьяш хьаIбаш чудоахаду поменешеп. — йовх директора. — Хьайбаш кхабара доаIхар вийчара гIулаьх кIаIIехьаьлыкхад оаха. Цох бокхча пайда баьнна6. Дулх доаккача лаIодаар кIелнгаьл. фуъ кIелнгбаьб. Тха хьаьIнна6 барттайна дукхача къамех болча нахах лаття коллектив. хьаьIнна6 шиай гIулаьх довза мастераш.

Оаха хIара шера пачча-хьаIкхена дух лIадалара план ихоачашъеш хилара тIехь тха ва йоалаIотар сага фактор. Цунга IолIла биш хул тха доакъар дуккаIIа даккха, продукци врахеца, цунга IлалодаIр лохде.

Хlаьта шиIта ёхьаь хьаIбаш пки кIелограмм хьаIбаш кормоехера 'лаьрхIIа ниИчдаь хулар кIухьаьча механизаторошца а.

Хьаьхарчашца ниИса хьожаш хилар, йокхалгеп эламигалгеп хьежка группашта ёшаIца тIехь хьаьхарш бо ца нах. Яхна хьаьнарч кхоабаш я коммунисте Цамаев — уж да хьаьхарч лерттIа дегIайоагIаш, дулх IаIхеташ, па йовш а лазар па хуламаш а хилара бахьанаш. Дийнах-бус цIаьа кертана лоархIаш 520 грамм дух тIаIхет, планаI 120 грамм тIех а долаш. Асхабовай звенос шера 2,5 эзар хьаьна йорстаIир, хIаранг кокъера лаьрхIача 120 килограмм а озаш.

План дикка тIехIхоачашъеш хилар бахьан долаш хьаьхкарч кхоабаршта алапп тIаIхет. Цхьа 300 сомаI тIехIоаI юкъъера лаьрхIа цхьан сага доаIIа алапп.

— Хьайбаш сихдаь дегIа, йоалаIара тIехь болх бешш да тхо дерригаш а. — йоаха совхоза керттерча зоотехнка Яранаев Абубашира. — Ишшта ньаьхета пIа из сопам. Дlаъо йодача хана дулх дуккаIIа лаIкхаьа бокхча доархIаш болаш ба хьаьхарч тIеIебаьбаь ба из сопам.

Дlаъо йодача хана дулх дуккаIIа лаIкхаьа бокхча доархIаш болаш ба хьаьхарч ебаьда тIехь хьаьхарш бо ца нах. Яхна хьаьнарч кхоабаш я коммунисте Цамаев Ибрахlима кулгалдеш' йола бригада. 18 шу да из цу бригадана керте латта.

Дlадахача шера 8577 хурск хьаьлкее карагIдьлыар тхона, — йоаx бригадира.— Уж хилар планаIIа йоагIаучул 577 хурск дукхаIIа. 15 килограмм озаш дозал дола ши бутт бабина хурскаш поалюшта тIехьара а йоаxаш биъ бутт пар балладдна ихлоаб оаха. Цул тIехьаIIа хьаьхкарч йорстаечча бригалата дIалу. Керттерча нана - хьаьхкара (хIаьта ишшта хьаьхкарч 600-я иохьхашна яяхкарш 700-и я тха) шера 16 хурск кхее йоагIача. оаха кхеIIар 17. Дикка тIехIхоачашIир ньоначуа хьаьхарчашна дулх тIаIхетIитара план а. Из ца карагIдоал тха динача, Йоакка спыт болча Подлесная Нинайна, Кречетова Лидияна, кхьчарна.

Социалистически яхье хьоxаxмаш тел коммуниста Подлесная Нина Тихоновна. 25 шу ца цо из цхьа болх бу. Из орден лелаеш и. Урус-Мартана района халIжа депутатий Совета другтат йолаш хьаIоагIа из хаддаза. Юккъера лаьрхIа хIара яхначча нина хьаьхана тIехьара цера 20 хурск хьаьлкею йоагIаучул 40 грамм дух.

— Дукхоча ха я тхона цхьа хIама къула, —аьзар И. Цакаева. — Агтемовскии Ермолаевски элеваторашца пи тхога кхоачар дина фуъ бац. Из дукха дийнад, шоу дукха яздаьд. Бакъда тIулаьх бокъолгахьа доаIIаш хьежжек ны. Тхона цIенхаштта новкъарле ю агропромерча партнераша. Хьайбаш сага кхы зехьа дедаьдаш хьайбаш. Бакъда ёаса дина довза дезаш ше кхоабаршта хьайбаш, хоьл хила вела динаIIола, дебаргдола хьай бац, дукха хурскаш ерIйола хьаьнарч.

Уьх шера Нина Тихоновнас кулгалду подрядни зашнона. Цунна цхьана болх беш ва цун ног Александр. Уж хьонаш 35 нана-хьанха и: хьаьлара яхкача юккъера лоархIаш 9 хурск яьй хIаранг. Из хул планаIIа йоагIаучул цхьа хурск дукхаIIа. Масссеи бутт бабина шоэлара йа яхкарчъя хьаьнарч. Хlаьта кхы а дукхаIIа хурскаш дог доах цар.

— Н. Подлесная кулгалдеча звенос доп денпад уьх шера шин беттагара бIь бетгага кхачаладза ха йола эзар хурск хьаьлкее. Хlара дийнахьа хурсна 250 грамм дух тIаIкхет, планах доагIачул 40 грамм духха гIа.

Баьхьа цу шишна бригадо доаха толамаш дукнхача дакъже хьайбашта доакъар кийчерех тийна да. Цу бокха лоархIаш болча гIулаьхча тIа шиI дика а во а моттигаш ухул.

— Дукноха ха я тхона цхьа хIама къула, —аьзар И. Цакаева. — Артемовскии Ермолаевски элеваторашца пи тхога кхоачар дина фуъ бац. Из дукха дийнад, шоу дукха яздаьд. Баьхьа тIулаьх бокъолгахьа доаIIаш хьежжек ны. Тхона цIенхаштта новкъарле ю агропромерча партнераша. Хьайбаш сага кхы зехьа дедаьдаш хьайбаш. Бакъда ёаса дина довза дезаш ше кхоабаршта хьайбаш, хоьл хила вела динаIIола, дебаргдола хьай бац, дукха хурскаш ерIйола хьаьнарч.

Уьх шера Нина Тихоновнас кулгалду подрядни зашнона. Цунна цхьана болх беш ва цун ног Александр. Уж хьонаш 35 нана-хьанха и: хьаьлара яхкача юккъера лоархIаш 9 хурск яьй хIаранг. Из хул планаIIа йоагIаучул цхьа хурск дукхаIIа. Масссеи бутт бабина шоэлара йа яхкарчъя хьаьнарч. Хlаьта кхы а дукхаIIа хурскаш ерIйола хьаьнарч дог доах цар.

— Н. Подлесная кулгалдеча звенос доп денпад уьх шера шин беттагара бIь бетгага кхачаладза ха йола эзар хурск хьаьлкее. Хlара дийнахьа хурсна 250 грамм дух тIаIкхет, планах доагIачул 40 грамм духха гIа.

Баьхьа цу шишна бригадо доаха толамаш дукнхача дакъже хьайбашта доакъар кийчерех тийна да. Цу бокха лоархIаш болча гIулаьхча тIа шиI дика а во а моттигаш ухул.

— Дукноха ха я тхона цхьа хIама къула, —аьзар И. Цакаева. — Артемовскии Ермолаевски элеваторашца пи тхога кхоачар дина фуъ бац. Из дукха дийнад, шоу дукха яздаьд. Бакъда тIулаьх бокъолгахьа доаIIаш хьежжек ны. Тхона цIенхаштта новкъарле ю агропромерча партнераша. Хьайбаш сага кхы зехьа дедаьдаш хьайбаш. Бакъда ёаса дина довза дезаш ше кхоабаршта хьайбаш, хоьл хила вела динаIIола, дебаргдола хьай бац, дукха хурскаш ерIйола хьаьнарч.

Уьх шера Нина Тихоновнас кулгалду подрядни зашнона. Цунна цхьана болх беш ва цун ног Александр. Уж хьонаш 35 нана-хьанха и: хьаьлара яхкача юккъера лоархIаш 9 хурск яьй хIаранг. Из хул планаIIа йоагIаучул цхьа хурск дукхаIIа. Масссеи бутт бабина шоэлара йа яхкарчъя хьаьнарч. Хlаьта кхы а дукхаIIа хурскаш ерIйола хьаьнарч дог доах цар.

— Н. Подлесная кулгалдеча звенос доп денпад уьх шера шин беттагара бIь бетгага кхачаладза ха йола эзар хурск хьаьлкее. Хlара дийнахьа хурсна 250 грамм дух

ДУЛХ ДУККХАГIА ХУРГДОЛАШ

ДЕГIААХАР СИХДАРА НАЬКЪАГIА

«Красноармейский» совхоз этара бокнхагIарер боахам ба. къаьстта хьаькхарч лелаяра даьхье. Дукхача хана цунна кулгалдеш ва коммунист Рамзан Рапаевич Исламов.

— Уьх тIехьаьрча шераша оаха хьатIаьIьяш хьаIбаш чудоахаду поменешеп. — йовх директора. — Хьайбаш кхабара доаIхар вийчара гIулаьх кIаIIехьаьлыкхад оаха. Цох бокхча пайда баьнна6. Дулх доаккача лаIодаар кIелнгаьл. фуъ кIелнгбаьб. Тха хьаьнна6 барттайна дукхача къамех болча нахах лаття коллектив. хьаьнна6 шиай гIулаьх довза мастераш.

Оаха хIара шера пачча-хьаIкхена дух лIадалара план ихоачашъеш хилара тIехь тха ва йоалаIотар сага фактор. Цунга IолIла биш хул тха доакъар дуккаIIа даккха, продукци врахеца, цунга IлалодаIр лохде.

Хlаьта шиIта ёхьаь хьаIбаш пки кIелограмм хьаIбаш кормоехера 'лаьрхIа ниИчдаь хулар кIухьаьча механизаторошца а.

Хьаьхарчашца ниИса хьожаш хилар, йокхалгеп эламигалгеп хьежжека группашта ёшаIца тIехь хьаьхарш бо ца нах. Яхна хьаьнарч кхоабаш я коммунисте Цамаев Ибрахlима кулгалдеш' йола бригада. 18 шу да из цу бригадана керте латта.

Дlадахача шера 8577 хурск хьаьлкее карагIдьлыар тхона, — йоаx бригадира.— Уж хилар планаIIа йоагIаучул 577 хурск дукхаIIа. 15 килограмм озаш дозал дола ши бутт бабина хурскаш поалюшта тIехьара а йоаxаш биъ бутт пар балладдна ихлоаб оаха. Цул тIехьаIIа хьаьхкарч йорстаечча бригалата дIалу. Керттерча нана - хьаьхкара (хIаьта ишшта хьаьхкарч 600-я иохьхашна яяхкарш 700-и я тха) шера 16 хурск кхее йоагIача. оаха кхеIIар 17. Дикка тIехIхоачашIир ньоначуа хьаьхарчашна дулх тIаIхетIитара план а. Из ца карагIдоал тха динача, Йоакка спыт болча Подлесная Нинайна, Кречетова Лидияна, кхьчарна.

Социалистически яхье хьоxаxмаш тел коммуниста Подлесная Нина Тихоновнас. 25 шу да из цхьа болх бу. Из орден лелаеш и. Урус-Мартана района халIжа депутатий Совета другтат йолаш хьаIоагIа из хаддаза. Юккъера лаьрхIа хIара яхначча нина хьаьхана тIехьара цера 20 хурск хьаьлкею йоагIаучул цхьа хурск дукхаIIа. Масссеи бутт бабина шоэлара йа яхкарчъя хьаьнарч. Хlаьта кхы а дукхаIIа хурскаш ерIйола хьаьнарч дог доах цар.

— Н. Подлесная кулгалдеча звенос доп денпад уьх шера шин беттагара бIь бетгага кхачаладза ха йола эзар хурск хьаьлкее. Хlара дийнахьа хурсна 250 грамм дух тIаIкхет, планах доагIачул 40 грамм духха гIа.

Баьхьа цу шишна бригадо доаха толамаш дукнхача дакъже хьайбашта доакъар кийчерех тийна да. Цу бокха лоархIаш болча гIулаьхча тIа шиI дика а во а моттигаш ухул.

— Дукноха ха я тхона цхьа хIама къула, —аьзар И. Цакаева. — Артемовскии Ермолаевски элеваторашца пи тхога кхоачар дина фуъ бац. Из дукха дийнад, шоу дукха яздаьд. Бакъда тIулаьх бокъолгахьа доаIIаш хьежжек ны. Тхона цIенхаштта новкъарле ю агропромерча партнераша. Хьайбаш сага кхы зехьа дедаьдаш хьайбаш. Бакъда ёаса дина довза дезаш ше кхоабаршта хьайбаш, хоьл хила вела динаIIола, дебаргдола хьай бац, дукха хурскаш ерIйола хьаьнарч.

Уьх шера Нина Тихоновнас кулгалду подрядни зашнона. Цунна цхьана болх беш ва цун ног Александр. Уж хьонаш 35 нана-хьанха и: хьаьлара яхкача юккъера лоархIаш 9 хурск яьй хIаранг. Из хул планаIIа йоагIаучул цхьа хурск дукхаIIа. Масссеи бутт бабина шоэлара йа яхкарчъя хьаьнарч. Хlаьта кхы а дукхаIIа хурскаш ерIйола хьаьнарч дог доах цар.

— Н. Подлесная кулгалдеча звенос доп денпад уьх шера шин беттагара бIь бетгага кхачаладза ха йола эзар хурск хьаьлкее. Хlара дийнахьа хурсна 250 грамм дух

ІИЛМАН КОНФЕРЕНЦИ

Грозне, КПСС обкома политически просвешене Цlагlа хилар Фридрих Энгельса «Людвиг Фейербахи классически немецин философ чакхдаларш» яха произведени яззьв 100 шу дизара хетаьв Iилма конференци. Из яьзар КПСС обкома Iилмай дешара заведенейн отдело, КПСС Грозненски городскоргча вузай общественни Iилмай виталий методологически секторо, РСФСР «Знание» общества Нохч-Гlалгlай правлене.

Цунна юкъе дакъа лаьлар вай республика вузий, техникумгий школайн Iилманхоша а преподавателаша а. Конференце дийнар Iилма коммунизма лард елачча Ф. Энгельса произведени комплексни Iомаяра метолологически проблемашца дувзаденна дешаш.

Марксизма классический произведенеша юкъе лоархIаме моттиг дIалоац цу произведене. Цу тIа ма барра белгалбаьккхаб диалектико-материалистически методологе лоархIам, КПСС XXVII съезде белгалдьккха ма хиллара, цу тIа хьаьюкъ коммунистически хьисапера саг хьахилара денхарашца хьежжка сар вовза ревнигга, социальни отношенеш сиетме, общественна цIкъана, а цунца Iваши бувзам болаш а, хIаьта иштта сага социальнын биологически цхьоагIонца из вовза ревнига а.

Конференцин хьайийлар КПСС обкома Iилман дешара заведенейн отдела заведующе П. Н. Громова.

«Философе керттера дин революционни практике ткачараx» яха доклад йир Л. Н. Толстой цIергIа Нохч-Гlалгlай паччахьалкен университета Нохч-Гlалгlай паччахьалкен университета философе кафедра доцента, философски Iилмай кандидата Р. П. Дулерайна.

Докладчика белгалдьккхар Ф. Энгельса классически нийса философе керттера дош кхоастадаь цIехкартча. Цо йийш хилийтаI «цунга Iилма — цIехкартача философе предмет ю» а из дегIаахара керттера закономерность оттае а: философски уйлан дерригача исторе дунйкача бIаьшеранкара материализмаIеп идеализмаIеп юкъера къоркам а къьлкъоа а. Цунга йолаIа бокъонна йолча Iилма лардa тIа цо хьаьчуабаьккхар цIаIахча хананча дуккхача философски системаI маьхе бIаьдолучул критере закономерностен объективностен чулоаIап.

Академика Миллионщикова цIергIа Грозненски мехиданьта института философе Iилма коммунизман кафедра доцента, философски Iилмай кандидата М. Ю. Келигова, «Гегель а Энгельс а: Iалама диалектически сурт оттадарен дуне хIанз бIаргагарен ши способ» яхача ший доклада тIа белгалдьккхар, Ф. Энгельса яхачох Гегела идея хана йоахала дегIаьхьалуш па хилар. Дукхача тайпара ше хилар пространстве дIадоаржаде мара могаргдар цунна. Цу тайпара, цIаIаш йола процессаш массара а хьалхаяха эттача цо цхьан ханна шаI шоллагIчоа юхье дегIаахара лагIаш тIа дIаоттаю. Гегела философски системе керттера моттиг дIалоац Iаламах' IIаьхьата йолча абсолютни идеяс. Из корта ю боаца Iлама белгалдьккхад Энгельса.

«Iилма хьаьнарча Iлама довзара абсолютни относительни диалектика» а цу хьаьнарчара идеяш Iалама съезда материалаша дегIайоалярах а» йолча ший доклада тIа академика Минаевщинова цIергIа Грозненски мехиданьта института философе Iилма коммунизман кафедра доцента, философски Iилмай кандидата Е. С. Сарматина белгалдьккхар «Людвиг Фейербах — исторически немецкий философи чакхдаларш» яхача ший произведене тIа Ф. Энгельса диалектически материализм кхетадора теори отгалъ хилар а, отражение теоре тIа В. И. Ленина «Iалаю цун идеяш творчески дегIайоалаяр а.

«Диалектически формальни логика, юкъмоттигахи вай хана Iлама Iилма хьисапе кхетадора уйла яра стилахи» яхаш яр Нохч-Гlалгlай паччахьалкен педагогически института философе Iилма коммунизман кафедра воккхагIволча преподавателя, философски Iилмай кандидата В. Хь. Ахаева яь доклад.

Энгельса хьадийлача арахьара ду денни хьаькъаьлеп законий лоархIам хьа а хьекха, докладчико дийнар диалектически логикана, формальни логиканен хIама довзара теоренен юкъъера буъзамех а гIулаьхех а, белгалдьккхар цар масеане дувнар иаI хилар. Логика диалектикинани Iлама довзара теорен идея цкъана йоагIаш хилар Iаъо творчески шьаьрдир В. И. Ленина «Философски тетрадаш тIа».

«Абстракти сага фейербахосвки концепце критикеи реальни гуманизми» яхаш яр Л. Н. Толстой цIергIа Нохч-Гlалгlай паччахьалкен университета философски факультетан йолча преподаватела, философски Iилмай кандидата Т. К. Ужаховай доклад. Т. К. Ужаховас белгалдьккхар сагаи цун гIулаьхахаши дувша проблема XX баьшерен 80 шерашна а, бIаь шу хьалха саннa, дунен практике керттерачарех цхьа проблема хилар. Iилман техникан цIанкха па хиначча тайпара лакхъенначча прогресса хьалашна лаккху саг нравственни дегIаваpа боарамагIа йолча Iилма-технически прогресса, производства системе сага кхъхьегама характер хувшалара, цун дозарзн принципиальни хувшабалара, хувшадуча социальни хьалашка хьежжка сага хьашши говзалашш хьакхларга тIаерзаяь йола проблема тахкана гIулаьх. Марксизма лардан сиихача Iалама Iилмаш Фейербахи «классически немецин философи чакхдаларш» яхача ший произведене тIа хьагучаабаьккхар цIаIахча хананча дуккхача философски системай маьхе бIаьдолучул критере закономерностен объективностен чулоаIап.

Академика Миллионщикова цIергIа Грозненски мехиданьта института философе Iилма коммунизман кафедра доцента, философски Iилмай кандидата М. Ю. Келигова, «Гегель а Энгельс а: Iалама диалектически сурт оттадарен дуне хIанз бIаргагарен ши способ» яхача ший доклада тIа белгалдьккхар, Ф. Энгельса яхачох Гегела идея хана йоахала дегIаьхьалуш па хилар. Дукхача тайпара ше хилар пространстве дIадоаржаде мара могаргдар цунна. Цу тайпара, цIаIаш йола процессаш массара а хьалхаяха эттача цо цхьан ханна шаI шоллагIчоа юхье дегIаахара лагIаш тIа дIаоттаю. Гегела философски системе керттера моттиг дIалоац Iаламах' IIаьхьата йолча абсолютни идеяс. Из корта ю боаца Iлама белгалдьккхад Энгельса.

«Iилма хьаьнарча Iлама довзара абсолютни относительни диалектика» а цу хьаьнарчара идеяш Iалама съезда материалаша дегIайоалярах а» йолча ший доклада тIа академика Минаевщинова цIергIа Грозненски мехиданьта института философе Iилма коммунизман кафедра доцента, философски Iилмай кандидата Е. С. Сарматина белгалдьккхар «Людвиг Фейербах — исторически немецкий философи чакхдаларш» яхача ший произведене тIа Ф. Энгельса диалектически материализм кхетадора теори отгалъ хилар а, отражение теоре тIа В. И. Ленина «Iалаю цун идеяш творчески дегIайоалаяр а.

«Диалектически формальни логика, юкъмоттигахи вай хана Iлама Iилма хьисапе кхетадора уйла яра стилахи» яхаш яр Нохч-Гlалгlай паччахьалкен педагогически института философе Iилма коммунизман кафедра доцента, философски Iилмай кандидата В. Хь. Ахаева яь доклад.

Энгельса хьадийлача арахьара ду денни хьаькъаьлеп законий лоархIам хьа а хьекха, докладчико дийнар диалектически логикана, формальни логиканен хIама довзара теоренен юкъъера буъзамех а гIулаьхех а, белгалдьккхар цар масеане дувнар иаI хилар. Логика диалектикинани Iлама довзара теорен идея цкъана йоагIаш хилар Iаъо творчески шьаьрдир В. И. Ленина «Философски тетрадаш тIа».

«Абстракти сага фейербахосвки концепце критикеи реальни гуманизми» яхаш яр Л. Н. Толстой цIергIа Нохч-Гlалгlай паччахьалкен университета философски факультетан йолча преподавателя, философски Iилмай кандидата Т. К. Ужаховай доклад. Т. К. Ужаховас белгалдьккхар сагаи цун гIулаьхахаши дувша проблема XX баьшерен 80 шерашна а, бIаь шу хьалха саннa, дунен практике керттерачарех цхьа проблема хилар. Iилман техникан цIанкха па хиначча тайпара лакхъенначча прогресса хьалашна лаккху саг нравственни дегIаваpа боарамагIа йолча Iилма-технически прогресса, производства системе сага кхъхьегама характер хувшалара, цун дозарзн принципиальни хувшабалара, хувшадуча социальни хьалашка хьежжка сага хьашши говзалашш хьакхларга тIаерзаяь йола проблема тахкана гIулаьх. Марксизма лардан сиихача Iалама Iилмаш Фейербахи «классически немецин философи чакхдаларш» яхача ший произведене тIа хьагучаабаьккхар цIаIахча хананча дуккхача философски системай маьхе бIаьдолучул критере закономерностен объективностен чулоаIап.

Академика Миллионщикова цIергIа Грозненски мехиданьта института философе Iилма коммунизман кафедра доцента, философски Iилмай кандидата Е. С. Сарматина белгалдьккхар «Людвиг Фейербах — исторически немецкий философи чакхдаларш» яхача ший произведене тIа Ф. Энгельса диалектически материализм кхетадора теори отгалъ хилар а, отражение теоре тIа В. И. Ленина «Iалаю цун идеяш творчески дегIайоалаяр а.

Т. УЖАХОВА,
философски Iилмай кандидат,
Л. Н. Толстой цIергIа Нохч-Гlалгlай паччахьалкен университета философе кафедра преподаватель.

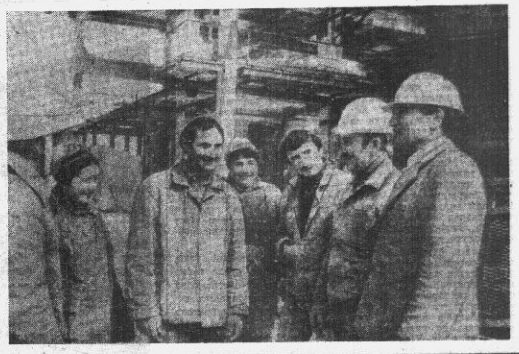

ИТОГАШКА ХЬЕЖЖА

Нохч - Гlалгlай - АССР Министрий Совети профсоюза заседатель советин хьежжар уьх шера хьаьхарча кварталах паччахьалкен страховани ера республика городан районашен лелаьлча социалистически яхьа итогашка. Хьаьхара моттиг ьыкхар Нохкай-Юртовскии районо. Цунна дIаедар НГIАССР Министрий Советен облсовпрофен карара яира тела Ше байраьх а 900 сом ах чан премп а. Шолаглlа мотт тигни 1000 сом премни дIаедар Гудермесскии районе. Хlаьта кхоалагIа моттиги 650 сом яхчан премни — Грозненски районе. Ишшта болх дика баьб аьзина белгалъяьхар Наурски. Шалински. Веденски. Ленинскин Октябрьскин районаш.

Цунна цхьана Заводской, Назрановски, Ачхой-Мартановски, Малгобекски. Надтеречни. Советски, Урус-Мартановски. Шелковской. Сунженски, Старопромысловски районий исполкомий термам гIаззар цар лаччахьалкен страхованно платежаш гулъяра хьаьнъяьха бахача яхча ньхье лелабу ихетама болх лаьрхIаш, соахка цу хана хинначунца ниИсдичча ухь шера поступленеш кIезнгьлара.

НГIАССР Министрий Совето, облсовпрофа районкий городскоЙкн хьалха депутатий Советий исполкомаш, отраслевой обкомаш, министерствашн ведомствашн, профсоюзни комитеташ дехкарийна йир страховой организацта шоашта дулуш ле ца поаьстал де. нахадаш нъхьегама коллективай собранешкеи шоай заседанешеп цар болх бунца, ниИсдалийта хоачамбоаш дараш дIадахара де мел дезар де, паччахьалкен страхования дегIаолаларга гIулаях айде.

Э. СУЛЕЙМАНОВ,
НГIАССР паччахьалкхен страховани яра управлене начальник.

• Школьни реформа — массане юкъара гIулаях

ТОАБЕ БЕЗА БОЛХ

Духха ха йоаццаш хилар Нохч-Гlалгlай АССР просвешене министерства коллеге шерра заседаня.

«КПСС XXVII съездо. КПСС Нохч-Гlалгlай обкома шоллагIча пленумо, бархIазлагIа хержача Нохч-Гlалгlай АССР Ланхсекъара Совета кхоалагIча сессее хьалхаяха денхараша дIа ма деххара школьни реформа хоачашъера гIулаях республика халIжа общественоисто из пIа лаьIIачота поэта памятник а оттадаьд, сивер я хьашьй.

Сарахьа С. М. Кирова цIергIа республикански библиотеке хьалIиллар поэзен цIей. Цига IолIла биш хул тха доакъар дуккаIIа даккха, прослухи врахеца, цунга IлалодаIр лохде.

Хlаьта шиIта ёхьаь хьаIбаш пки кIелограмм хьаIбаш кормоехера 'лаьрхIа ниИчдаь хулар кIухьаьча механизаторошца а.

Хьаьхарчашца ниИса хьожаш хилар, йокхалгеп эламигалгеп хьежжека группашта ёшаIца тIехь хьаьхарш бо ца нах. Яхна хьаьнарч кхоабаш я коммунисте Цамаев Ибрахlима кулгалдеш' йола бригада. 18 шу да из цу бригадана керте латта.

Дlадахача шера 8577 хурск хьаьлкее карагIдьлыар тхона, — йоаx бригадира.— Уж хилар планаIIа йоагIаучул 577 хурск дукхаIIа. 15 килограмм озаш дозал дола ши бутт бабина хурскаш поалюшта тIехьара а йоаxаш биъ бутт пар балладдна ихлоаб оаха. Цул тIехьаIIа хьаьхкарч йорстаечча бригалата дIалу. Керттерча нана - хьаьхкара (хIаьта ишшта хьаьхкарч 600-я иохьхашна яяхкарш 700-и я тха) шера 16 хурск кхее йоагIача. оаха кхеIIар 17. Дикка тIехIхоачашIир ньоначуа хьаьнарчашца дулх тIаIхетIитара план а. Из ца карагIдоал тха динача, Йоакка спыт болча Подлесная Нинайна, Кречетова Лидияна, кхьчарна.

Социалистически яхье хьоxаxмаш тел коммуниста Подлесная Нина Тихоновнас. 25 шу да из цхьа болх бу. Из орден лелаеш и. Урус-Мартана района халIжа депутатий Совета другтат йолаш хьаIоагIа из хаддаза. Юккъера лаьрхIа хIара яхначча нина хьаьхана тIехьара цера 20 хурск хьаьлкею йоагIаучул цхьа хурск дукхаIIа. Масссеи бутт бабина шоэлара йа яхкарчъя хьаьнарч. Хlаьта кхы а дукхаIIа хурскаш ерIйола хьаьнарч дог доах цар.

— Н. Подлесная кулгалдеча звенос доп денпад уьх шера шин беттагара бIь бетгага кхачаладза ха йола эзар хурск хьаьлкее. Хlара дийнахьа хурсна 250 грамм дух тIаIкхет, планах доагIачул 40 грамм духха гIа.

Баьхьа цу шишна бригадо доаха толамаш дукнхача дакъже хьайбашта доакъар кийчерех тийна да. Цу бокха лоархIаш болча гIулаьхча тIа шиI дика а во а моттигаш ухул.

— Дукноха ха я тхона цхьа хIама къула, —аьзар И. Цакаева. — Артемовскии Ермолаевски элеваторашца пи тхога кхоачар дина фуъ бац. Из дукха дийнад, шоу дукха яздаьд. Бакъда тIулаьх бокъолгахьа доаIIаш хьежжек ны. Тхона цIенхаштта новкъарле ю агропромерча партнераша. Хьайбаш сага кхы зехьа дедаьдаш хьайбаш. Бакъда ёаса дина довза дезаш ше кхоабаршта хьайбаш, хоьл хила вела динаIIола, дебаргдола хьай бац, дукха хурскаш ерIйола хьаьнарч.

Уьх шера Нина Тихоновнас кулгалду подрядни зашнона. Цунна цхьана болх беш ва цун ног Александр. Уж хьонаш 35 нана-хьанха и: хьаьлара яхкача юккъера лоархIаш 9 хурск яьй хIаранг. Из хул планаIIа йоагIаучул цхьа хурск дукхаIIа. Масссеи бутт бабина шоэлара йа яхкарчъя хьаьнарч. Хlаьта кхы а дукхаIIа хурскаш ерIйола хьаьнарч дог доах цар.

— Н. Подлесная кулгалдеча звенос доп денпад уьх шера шин беттагара бIь бетгага кхачаладза ха йола эзар хурск хьаьлкее. Хlара дийнахьа хурсна 250 грамм дух

Школьни реформас яхар этгара хьаьхха ихоачашъе дезар хьежжар ю, аьзар министра, шиИ болх безашш а, хоьр дизза дешархошта дIаIомадеп, шийна ца хоьр хьаIомадеп хьежарйо хуле, дукха аттагIа хурска школьни реформас хьалхахьа от таду декхарш ихоачашде а цхьа хIама тIехье шоай даьй дина оамалашта мутIаьха йолаш хьаьлкее а. Бакъда, моллагIча сага саннa, хьехархой а йоахго е йоагIа.

Моаттаева белгалдир, кастката педагогически кадраш хувшалуш моттигаш хилар, квартираша, культура гулъяра хьаьнъяьха бацаш. лашбара Гудермесски республике эсала латташ хилар. Заоно дешаш болча хьехархоша, цкъа йолча хана институт чакхъьккха ца боалаш 6—8 шу доаккх. Цу гIулаяха министерства е яхьча оргаий а тIаъзовзаш бац.

Дешара а кхетам балара а доакъоьш — уж школьни балха штабаш я. Хlаьта цар тахан лергIа болх бу аьзар йиш яь. Цхьаболча школашка кхетам балара балха доакъоьл заведующе лаьхара дешар дийна бац.

Школьни реформа мехтерча проблемех цаI я ахь цу даьлча бераш деша бахийдар. Царна дийнахьа кхоза да дац хIама, ловза а наб е а цIенош эш. Уж тайпа хьаIаш доа школаш республике кIезига я. Керда хьаIъе бIолаянь школаш хьаIаш школаш ю хьехархой а. Цхьаболча школашка «интернат» ш к а, детсадашка бераша доагIаш дола тайп-тайпара даар масеанехьа хилац, ю болх беш я дIаIкхача дел группаш, школьни столовеш, эшнаш йола хIамаш яц цига хьаьша, дайха даар дола цIаргIа кIезига я школаш. Цхьаболча политически, интернационални, атеистически кхетам лучча балха кхоачамбоаршаш а формалаш а духха я.

Уьх тIехьаьрча шин шера динка тоаденнад дешархой производственни бригадаш гIулаях. 1983 шера боахача структурни подразделени йолаш духхьал хIа бригада мара республике хиннаве, 1984—85 шераша уж 70 яр. Из дика хIама даде а, ерриге республика хьаийна-ча, эсала латт профессионални кхетам луш бераш хоздара болх. Дукхаха мотгигашка ни болх формально лелабу, дукха предприятеш цу бехнтокхамеча гIулаяха юстара латт.

Докладах лаьца кхамаьл деш Грознерча № 2 йолча юкъъера школа хьехархоче, РСФСР школа калIла хьехархоче Э. Д. Басинас аьзар:

— Эттара хьалха дешархой оаха Iомабу уйла е, Iомадыр творчески шоай деша шара юкъеодалде, коллективно кхъьера. Хlинца тIехьаниса йиш ни хьехархоч, цудухьа из декхарийла ва опыт ца хаа а шиИ говзал лаккхе а.

Дукха бераш да шоашка дIадувлучуна ладувгIа, керттера дир хьаIъьяьстадеп ца хоьш. тхо. хьехархой, декхарийла да школьниншаша кхъьераш Iомабе, массадоаккх уж дикагIа хьетарбойлаш тайп-тайпара памяткаш, упражненеш чакхъьха.

Сога хьаттача, цкъьхьха цхьа ихоачамбоашар а да тха балха кхоачамбоашар а да тха балха хьежжек самоуправленеч дукха хьехархой ца тешаш хилар. Из нийса дац. Из самоуправленин дика хIама да. Из де вожк де ца а яхаш, ишшача моттиге хьехархой тIехьаIIа — а болаш из гIулаях леладой — из йоккха нна бе, кхоаIIа вайна доккха беркат а дарджолаш. Цул совгIа, яхьы цхьаьха а да са белгалде: кормовь силос, моша доIкъар а хьувкх хьаьхарчаш та.

Боахам дегIаболагIийлга сихдара тIехьа болх беш коллективе гIерт хIаьзже а доккхий толамаш даха. Баьхьа, уж дахара тхона новкъостал эш, йоах боакъара кулгалхоцен специалисташ. Этгара хьаьхарча аргIана халача балхаштта механизаци е еза. Хьехкархоаттоаю керда помещеношъ хьаьже еза.

Хьаьхарч чуйоахача цкъан помещене мара кхо дIаданнхарап доакъар дилларан механизаци яьлч, аьзар бригадира И. Цанаева. Из баьхьа долаш цига хьаIхагIа болх беш хиннярех ахаш нах муъхьабалийта йиш хилар, хьаьнархачаша дух дукхагIа тIаIкхийта.

Тха дукхагIа йоахго йоре баьхьаька хургдар, яхаш дIаго дувг И. Цакаева. Нят чубака дина. цIенош дукхагIа ца йоаккх лаьца тхона. Тхона хьалде деза чухь цIе уролок а хургIолап дола хьайбаш кхоабаршта ёшаIца тIехьара цера 20 хурск хьаьлкею йоагIаучул цхьа хурск дукхаIIа. Масссеи бутт бабина шоэлара йа яхкарчъя хьаьнарч. Хlаьта кхы а дукхаIIа хурскаш ерIйола хьаьнарч дог доах цар.

Хьаьхарч яхоабаш дIабоахитача фухх ах ца йоаxаме ше кийчбеш ба. Цига хьалхею хьежжкина салаш, хьаьнарч. Хlара дийнахьа хурсна 250 грамм дух тIаIкхет, планах доагIачул 40 грамм духха гIа.

Баьхьа цу шишна бригадо доаха толамаш дукнхача дакъже хьайбашта доакъар кийчерех тийна да. Цу бокха лоархIаш болча гIулаьхча тIа шиI дика а во а моттигаш ухул.

— Дукноха ха я тхона цхьа хIама къула, —аьзар И. Цакаева. — Артемовскии Ермолаевски элеваторашца пи тхога кхоачар дина фуъ бац. Из дукха дийнад, шоу дукха яздаьд. Бакъда тIулаьх бокъолгахьа доаIIаш хьежжек ны. Тхона цIенхаштта новкъарле ю агропромерча партнераша. Хьайбаш сага кхы зехьа дедаьдаш хьайбаш. Бакъда ёаса дина довза дезаш ше кхоабаршта хь

Библиотеке хинна вIашагIкхетар

Ших хезача нахаца книжкаш дешарца вIашагIкхета кийчуяр библиотека колдешнаш вIашагIъеллаяр «Партепрограмми де лерIаяр» яхача темагIа йола книжни выставка.

ВIашагIкхетара сайре чанхбоялар гулбенаршта концертни программа гойтар РСФСР заслуженни артистка, НГИАССР халкъа артистка Н. Ноджеминаси Е. Хавричеви.

Д. АЛБАКОВА,
А. П. Чехова цIерагIа республиканска библиотека йоккхагIйола библиограф.

Редактора зам.
М. М. ХАМХОЕВ.

СПОРТ

ЯИГА АТЛЕТИКА

С. Орджоникидзе цIерагIа стадионе ух денош чанхъяьлар яйгача атлетиках йола республика чемпионат. Цига дакъа лоацаш вар 250 спортсмен.

Яхьий хьалхара тайпа — 1500 метр дIоахаа дола дистанци. Майка яхаа ноттаяр толам баьккхар О. Тисаева, кхалиаха юкъе — Червленая яхача станцIерча спортсменка З. Белламбаева. Ух шаккха а «Урожай» ДСО атлеташ ба. Цу спортивни общества вихал ва А. Ялалов а. Шиъ ихойтта шу мара дене а республике ловзаш ва из. Аттачарех ян из водаш йола дистанци а—10000 метр. Кхоъмча атлето яьккха шоллагIа мотт тир бенкха толам ба. Ухаха нотъаьлар трудовеп С. Абжакалиев.

Стадионе гулбеннарашъкъежаш бар 100 метр йолча дистанце финал хиларе. Ухаха шоайла яъсобабелар дуккхаза республика чемпион хинна трудовеп А. Ахмадови «Трудовые резервы» ДСО спортсмен В. Николаеви. Финише хьалха вера Николаев. Цхьабакъьда, шиблаь метр дIоахаа бовдача хана шоллагIа мара хилавар из. Толам А. Ахмадова бакъяхар.

ДинагIолча спортсменаша та юкъе цIераш яха ера Т. Плотникова. А. Губарева, О. Сапрычева. Цхьабакъьда, къаьста белгалъяьлар иу яхьашна яьона спортсмена Р. Сулейманов. Чемпионате духхьашца даяъе лоацаш вале-а, шолгача призер хилар из. Специалисташа яхачох тIехьа. Майкаггана хьал вонхча спортсмен хила тарлу цох. Из уйла йолаш ба цун тренераш В. Дмитриченкоп А. Милорадови.

Командашта юкъе хьалха я проспещене министерства коллектив, шоллагIа мотт тIехьа биш ер пояаш. Вахача мотт ига ер дий ужа. Бакъда, геттара кIезига да лаьтта.

ТОП ХХОССАР

Дика хоам бера Львовски области Дгагобыча яхача городера. Цига командаша мехьдаята техникумий спортсменашта юкъера топ хкосарех йола яьхьа.

Дина дIайихьар уж грозненца. Вай команда хьалхарча мотт ер.

Къаьст-къаьстача яхьашка котбалар С. Кодолов, Ю. Копев. Уж шаккхе Грозненски мехьдаята техникума студенташ ба.

Д. МУСАЕВ.

ФУТБОЛ

Чанхъьяьнай футболах йолча республикански чемпионата яргIанера тур. Счет 2:1 йолаш «Динамо» ваьнир «Вайнах», «Реконструкцио» — «Монтажник». Дика лайар «Машиностроитель», из счет 3:1 йолаш «Буровик» котъаьлар. Кхыдола ловараш уьх тайпара чанхдалар: «Урожай» — «Агропром» — 1:0. ЧИТО — «Даймохк» — 0:0. «Локомотив» — «Нефтяник» — 0:0. «Спартак» (Гудермес) — «Строитель» 1:1. Къаьла я 10 очко йола «Локомотив».

●

БАСКЕТБОЛ

«Красный молот» завода спортивни зале чанхъяьлар баскетболах йола финальни яхьаш. Цига дакъа лоацаш яр республика юрташкарча районий малъа пахьа командаш. Финале вашагIкхийтар сунженецаш наурца. Цхьабакъьда, матч чанхъьлавра Далатеча хана «Нафт а бовза» Гелатани де бахьар. Сунженски команда тIехьа кхийра царна. Тайкха хьалха а бахьар. Сунженецаш — республика чемпионаш.

Т. СОКОЛОВА.

НИКЪ ДИКА ХИЛБА!

2 июне Ирапуато яхача гаьнарча мексиканси городе дIайолаьлаурга советски футболисташа дуьпен тIа хьалхара моттиг яккхара яхьаш Венгре сборни командашарча матчаша. СССР сборне байраяха кIеда довза кийчу киевски «Динамон» московски «Спартанен» европейски кубкашка лейпа спортивни дуьпен тIа дика бовза футболисташ, хIаъа ишшта Ленингрода, Минска, Тбилисе, Днепропетровска футбольни клубий спортсменаш а. Сборнена куьгаллен ва эггара дукхагIа боазача советски тренерех йола Валерий Лобановский, Команда

Латвийски ССР. Цхьан зампезларе хьалъа янтарни гигашкара конвейера тIера аранзаша памятни значокаш — эскавалица, — изделей диапазон я «Дайльраде» «Творчество» яхача латвийски халкъа художественни промыслийн суьвенирни производственни объединенне. Цунна чубоагIа шиъ муглашка вуьз эггар совгIа халкъа товзанч вола республика ерриг ужа районин центрашкара участкаш. Цар балха

ТЕРКАЛДЕ ДЕЗАР

Советски Iаьха вакар дIахо а товдара, материальни, культурни дакъе пхьаьнча хIама ца эшийташ уж бахийтаяр хилдина хIоанхо юкъе ИПСС ЦК, Советски пачхахьалхенго, ХIанз дика йоккхагIа хинна бахача наьха дохолаш. Масала, Карабулаке химически реагентий завод пластификатIаре пластлетка шерашка эпа адали 183 сом хилар. КIезига хIаманаш дьядан наьха вахара хьалаш товдара, производстве культура ланъъера.

ХIаьта а бакъдар банъхьаланза дарцан Тха заводе дина латташ халкъа эша товараш прохелила. Хьара шера ратIи-тайпарча инстанцешка хоамаш ду оаха ну тайпара товараш врахеча тха вIашагIкхетар ца хиларах. Из шинтта да а да. Хьана чъчча, химреагенташ хьяра тхона а лоаттаеш йола бийдал, материалаш дохьаш доагIаяш бахьана тайра отходаш йоьшаш я. Цудухьа таханлера дийнахьа тхога йолаш ресурсех халкъа эша тоталца чIогIа. ВIашагIкхетар — халкъа а сатийца Iе лаьрхIа-м дан тхо.

Заводе кочкрре кIайкхаьлI халкъа эша товараш врахецара дакъе дикагIа рационализаторски предложени яларе. Совхоз новрий борц дубинкабар оаха. Заводе вуьз биш ер новраш. Вахача моттиге эпшаш ме дий уж. Бакъда, геттара кIезига да лаьтта.

Заведе кочкрре кIайкхаьлI халкъа эша товараш врахецара дакъе дикагIа рационализаторски предложени яларе. Совхоз новрий борц дубинкабар оаха. Заводе вуьз биш ер новраш. Вахача моттиге эпшаш ме дий уж. Бакъда, геттара кIезига да лаьтта.

Мехьдаьтта промышленноста министерства чIоагIъельшн халкъа эша товараш врахешцилга тоадара йола комплексни программа. ТIаьнхха тха лаьтта пубоагIа «Союзнефтеспецматериалы» яха объединенни дехьаийда а ухь шера 135 эзар сом маьха халкъа эша товараш врахеча, 2000 шу хьатIанхоачаш уж шозза духьагIа хургIда. Тхо тешаш да из дехьар ихоачашцеча отрасленн Iилтлетка шерашка эпа адали 183 сом хилар. КIезига хIаманаш дьядан наьха вахара хьалаш товдара, производстве культура ланъъера.

ХIаьта а бакъдар банъхьаланза дарцан Тха заводе дина латташ халкъа эша товараш врахеилина. Хьара шера ратIи-тайпарча инстанцешка хоамаш ду оаха ну тайпара товараш врахеча тха вIашагIкхетар ца хиларах. Из шинтта да а да. Хьана чъчча, химреагенташ хьяра тхона а лоаттаеш йола бийдал, материалаш дохьаш доагIаяш бахьана тайра отходаш йоьшаш я. Цудухьа таханлера дийнахьа тхога йолаш ресурсех халкъа эша товараш врахецара дакъе дикагIа рационализаторски предложени яларе. Совхоз новрий борц дубинкабар оаха. Заводе вуьз биш ер новраш. Вахача моттиге эпшаш ме дий уж. Бакъда, геттара кIезига да лаьтта.

Заведа кочкрре кIайкхаьлI халкъа эша товараш врахецара дакъе дикагIа рационализаторски предложени яларе. Совхоз новрий борц дубинкабар оаха. Заводе вуьз биш ер новраш. Вахача моттиге эпшаш ме дий уж. Бакъда, геттара кIезига да лаьтта.

КЕРДА ЗАКОН

Безаме вацар министр,
— Фу дерриг ухкаш! — шиъшийца йоахар цо. — Го бакъкхе кхаьш йIду... Из ишшта дIаходелле, министрий кабинета сий доврдаш.

Господин министр, — шоьртIита министрица цун секретарь. — Бахи ма бакъкхелахь, кертерадлор-м из мичад. Вай судаше леладер нийса дац. ТIа-тIа дуккагIа гучебаш цер кхаьш тибина а кIадь а моттиеш. Соне хов судахой хьо дегавоелаш е болга...

—Тс-с...хьажкъюкъе шод бир министра. — ХIанзарчов ваьхьа кхераме хIама дац вайна. Юстиции министрица гIулакх тосседеннад са...

— Господин министр, — дебита хьеккача сеина эр секретарь оаз, — цаъа хIама дадегдехадар соне.

— Суд хьона дагадехар?

— Соне хетачох, вай общественна тIехка лета хIама хинна кхаьш, хIаъта эггара вогIа дар да уж кхаьIагIа чугебаш цер кхаьш тибина а кIадь а моттиеш. Соне хов судахой хьо дегавоелаш е болга...

—Тс-с...хьажкъюкъе шод бир министра. — ХIанзарчов ваьхьа кхераме хIама дац вайна.

— Хьана фу дуьн ер дакъа ю?

— Со лайла хьа, ладуагIалахь сога. — Кхаьш телар во доерхIаеш мичав хьо. Хьаьта

Саке Комацу (Япони)

ух кхаЙагIа телаш хилча бехкаш ма хулий. Къусаш йолча фирмашца цига е шоайла кхъеъ — дуккагIа ъан лургда, яхаш. Ныйса пуй со!

— Ныйса луъ, — доккха сабаькхар министра.

— Фу дар-хьорI кхаъш налог йоаккхаргIола закон тIамйца ча...

— Налог? Из дика да, цо дерриг а шиъ моттига дIаотт гадергда...

— Бариел хьона, господин министр. Шинна а оагIонна налог оттайина бакъаьъе хот соне — кхаьш телараьта е уж дIаийдераьта а. Хьаьта хьокхаргIа хьога вада гIертачоа фу дуьн.

Качматаш а лаьца, токхавь ресторана тIехьашка ваьнихар по Перминов. ТIаккха етта волавелар. Бий а тIаьрга а — ток-тохача чIоагIагIа лазар дерздолаш. Вокхо тIехьакхо дуьхьало яцар, тхьахетам бе шиъ а хIапа. «ЦIенда» оамал йоьшаш хинна хургIарг-ах.

Суде гучдаьлар Перминов Гиричана вейца бутт соанга ха йолта. Ше волча дIа а ваха а лоа, шоьшта лаьра йолаш дIаоттаяр цо из. Иа сискалли шатгахь мала тхьаIагIа хулийгар. Кlезига а гIалат ваьлча отгар, кхи ер тайпара хIама де пчина дагадоьхаргIоаьш. Хапцаьха лийна бе мо чоькавора пхьаьккхе бахьан а доапан. ХIаьта ханера хьежача — Гиричана ше Перминова воI хила мегаргIоаьш вер. «ЦIенда — цIенда ва, бич — бич ва»— ишшта яр ЦечоеВа принцип.

ТIаьнхха малаш Цечоев шеп Барайта шу дашша мел ера ванар из эггара хьалха суда гIанда тIа хонча хана. Цул тIехьагIа кхы цIаьхха а... ВорхI шу набахта воалаш дахьаьхар. ХIаьта кхы а дIаъ шу IотIаьккийтта нарца. Гиричана биографера хьежача гучадоаш «цIендай» малаш а пар ваьлча пхьапапаш малагIаш я а. Шеко яц, дог-пIена, эзан, гIулакха ца волча сага эпшаш бан бачаш, эпшаш цар мах бе ашаш бен боле бохь. Хьаьла ла кхъьсаьш вахача сага ка гургбан бичаш.

Ах по баьха балахх ахча ду лоара, — шоьшта ер цIечоев Гиричана.

Мичахьара доагIарцда ахча оада ваьнивачу тIехьагIа дукхагIоола шеп ваьнаш набахта чувоалаьш а мукъаьваьчча болх ца бен а вахъача сога? Цiендай бичаши... Цiендан тайп-тайнара ала а. вахара принципанни морали цхьатарра я лаш.

Х». ШАЛИЕВ.
М. КАРТОЕВ.

САЛОIАЧА ДЕНОШКА

31 МАЙ

С. М. Кирова цIерагIа культурни салаIарен парк. 9.00. Болх бен а аттракционаш. 10.00. «Машарех дола илдеш» яха радиоконцерт. 12.00. «Машар хилба лаьтта яхача планета тIа» нефала тIа тIа дийкъача суртий конкурс. 15.00. «Маларша кIоасам лоаттабар — хIарадаь декхар» яха шоу-пешш. 17.00. Бабашкин цIе театр. Нохч-ГIалгIай пачхахьалкхен филармоне симфоническ оркестра концерт. 19.00. Хроникально-документальни фильмаш.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 10.00. Болх бен а аттракционаш. 18.00. Болх бен я хуралоула хьехархочун клуб. 19.30. вIашагIкхетар» яхача дискоклуба концерт.

Н. К. Крупскийн цIерагIа культура Дворец. 18.00. Болх бен я «УнахцIено» яха клуб. 19.30. Кагирхой салаIара сайре.

Химический культура Дворец. 10.00. СССР 50 шу дизара цIерагIа химзавода спартакиада. 19.00. «Кагирхой вай шиъ» яха тематически сайре.

«Красный молот» завода культура Ца. 15.00. «Шиъ дуне — шиъ пхьаьле» яха беседа. 17.00. Болх бен а IаIам дезарий клуб. 17.30. Концерт.

Протестантан цIерагIа культура Дворец. 10.00 Болх бен я аттракционаш. 18.00. Вокально-инструментальни ансамбла концерт.

Просвещение болхлой Ца. 18.00. Кагирхой салаIара сайре.

«Оргтехника» объединенне культура Ца. 12.00. Бутенан-гIалгIай поселка цIей. 19.30. Кагирхой салаIара сайре.

1 ИЮНЬ

С. М. Кирова цIерагIа культурни салаIарен парк. 9.00. Болх бен а аттракционаш. 15.00. «Аз хестаю парти» яхача темах дола агитбригадаш, агитвагон, художественни самодеятельностан грунповой концерт. 16.00. Кьонача техницкий городской станце ярмарка. 18.00. Пионерийн школьникийн республиканска Дворецан илен хьахарен вокальни ансамбл концерт. 19.00. Нохч-ГIалгIай пачхахьалкхен филармоне симфонически оркестра концерт.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 10.00. Беран доарадара Деи хетадаь театрализованни кукольни спектакль «Принцессе-Несмеяна» яхача дикотека концерт.

Н. К. Крупскийн цIерагIа культура Дворец. 14.00. Беран доарадара деи хетадаь «Планета — тIарча берашта машина хьаба» яха цIей. 19.30. Кагирхой салаIара сайре.

Протестантан цIерагIа культура Дворец. 10.00 Болх бен а аттракционаш. 18.00. Вокально-инструментальни ансамбла концерт.

Просвещение болхлой Ца. 18.00. Кагирхой салаIара сайре.

«Оргтехника» объединенне культура Ца. 12.00. Бутенан-гIалгIай поселка цIей. 19.30. Кагирхой салаIара сайре.

1 ИЮНЬ

С. М. Кирова цIерагIа культурни салаIарен парк. 9.00. Болх бен а аттракционаш. 15.00. «Аз хестаю парти» яхача темах дола агитбригадаш, агитвагон, художественни самодеятельностан грунповой концерт. 16.00. Кьонача техницкий городской станце ярмарка. 18.00. Пионерийн школьникийн республиканска Дворецан илен хьахарен вокальни ансамбл концерт. 19.00. Нохч-ГIалгIай пачхахьалкхен филармоне симфоническ оркестра концерт.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 10.00. Беран доарадара Деи хетадаь театрализованни кукольни спектакль «Принцессе-Несмеяна» яхача дикотека концерт.

Н. К. Крупскийн цIерагIа культура Дворец. 14.00. Беран доарадара деи хетадаь «Планета — тIарча берашта машина хьаба» яха цIей. 19.30. Кагирхой салаIара сайре.

Протестантан цIерагIа культура Дворец. 10.00 Болх бен а аттракционаш. 18.00. Вокально-инструментальни ансамбла концерт.

Просвещение болхлой Ца. 18.00. Кагирхой салаIара сайре.

«Оргтехника» объединенне культура Ца. 12.00. Бутенан-гIалгIай поселка цIей. 19.30. Кагирхой салаIара сайре.

1 ИЮНЬ

С. М. Кирова цIерагIа культурни салаIарен парк. 9.00. Болх бен а аттракционаш. 15.00. «Аз хестаю парти» яхача темах дола агитбригадаш, агитвагон, художественни самодеятельностан грунповой концерт. 16.00. Кьонача техницкий городской станце ярмарка. 18.00. Пионерийн школьникийн республиканска Дворецан илен хьахарен вокальни ансамбл концерт. 19.00. Нохч-ГIалгIай пачхахьалкхен филармоне симфоническ оркестра концерт.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 10.00. Беран доарадара Деи хетадаь театрализованни кукольни спектакль «Принцессе-Несмеяна» яхача дикотека концерт.

Н. К. Крупскийн цIерагIа культура Дворец. 14.00. Беран доарадара деи хетадаь «Планета — тIарча берашта машина хьаба» яха цIей. 19.30. Кагирхой салаIара сайре.

ТЕЛЕВИДЕНИ

31 МАЙ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — Нехьа цIерагIа илен халхарен пачхахьалкхен ансамбла концерт (ЧССР).
9.00 — «Чоалхане доаца — чоалхе Чаьндарадаь Дамаш» новкъошта телевизионни фильм.
9.30 — «Кхераизлен болам».
10.00 — «Могашаь».
10.45 — «Сона йовзаш йола Мгкаева — «Хьабрих». Документальни фильм.
11.35 — «Массанена а хIарацена а». Электроэнергии кхоарах.
12.05 — «Хаьхаси шийха». Поэтически антологи. Борис Пастернак.
12.20 — Мультипликационни фильм.
12.40 — «Прокофий Евдокимин». Телевизионни документальни фильм.
13.10 — «Наьнанухе отъездаь». Фильм-спектакль премьера.
14.30 — «Кердадараш».
14.45 — Фильм-спектакль дIаходор.
15.55 — «Кердадараш».
16.00 — «Спастись в Вашингтоне». Телевизионни документальни фильма премьера.
16.20 — «Дакъа, пандар». Дiахьоран А., И. ЗаволокинагIар.
17.10 — «Из — Пеле». Телевизионни документальни фильм-спектакль премьера (Бразини).
18.10 — «Кокнас машара дукхагIа». Телетий Москве — космос — Эфтелинг (Нидерланды).
19.10 — «Кердадараш».
19.15 — «Инкопанорама».
19.45 — «Ха».
21.40 — Дiалоих РСФСР заслуженни артиста А. Корсакова (скрипка).
22.00 — Футболах СССР чемпионат. 1. Торжественно хьалелларах репортаж. 2. Сборни Англини — сборни Болгарин. Семнера передача. Перерыв йолча хана (22.45) — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «IуIаранера гимнастика».
8.20 — «Из дIаэлита донихха дуне». Телевизионни документальни фильма премьера (Ереван).
8.30 — «Ритмически гимнастика».
9.15 — Музыкальни передача «IуIаранера почта».
9.45 — «Этгара черттерчех дIаандыгара лаьхьитар».
10.15 — «Халхарца ше гучахьяьккха». УССР халкъа артистка М. Барышева, оркестра под редакца.
11.00 — Фильм ер бераштга «Проданичный пес Алый».
12.05 — «Тха дош». Документальни фильма премьера.
12.25 — «Бассо Кантантен. «Вацлавас Даунорас оперни сцена тIа». Фильм-концерт (Литовски телевиденин).
13.03 — Мультипликационни фильмаш.
13.45 — «Нохч-ГIалгIаьчен кIирах».
14.05 — Дунен халхъашта кхоьруьнгахь берий кортанчуьлехь денгга «Хезле, паьттIа».
14.25 — Кхоана мелиоратора дан.
14.35 — «Мелиорации солонцове. Имана-довзийтара фильм.
14.55 — «Республика кхаъш». Рейд (нохчий меттала).
15.10 — «Искусственай дуне тIа» (нохчий меттала).
15.40 — «Ставка «эзагIа я пахьано». Художественни фильм. 5-гIа серн «Бокхха хьоазам».
16.35 — «Лаьтта, сигала, форда тIа».
17.45 — «На войном местее, А. Н. Островски пьесах телевизионни фильм-спектакля премьера.
19.15 — Илли-86.
20.00 — «Бийса дахьъала хийла шун, бераш!».
20.15 — «Стадион». Телевизионни документальни фильма премьера.
20.25 — «Реклама».
20.30 — «Большая». Московски регатах. Академически греблех дунен халхъашта юкъе-ра.
21.00 — «Ха».
21.40 — «Записной книжка кьайленаш». Художественни фильм (Мосфильм).
23.00 — «Кердадараш».

I ИЮНЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Ритмически гимнастика».
9.10 — «Гимдлошъяри архитектурее». Киножурнал.
9.20 — «Спортлото». 22-гIа тираж.
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Ах гIулакх ду Советски Союзах!».
11.00 — Музыкальни передача «IуIаранера почта».
11.30 — «ИнкъбериЙ клуб».
12.00 — «Музыкальни кинозал».
13.00 — «Юртара сахьат».
14.00 — Московски дешаршкой Кати Лычевайца вIашагIкхетар.
14.30 — «Кинофакир».
15.30 — «Советски лаьтта вIашагIкхетарца».
16.00 — «Из шоана могарера».
16.30 — «Кердадараш».
16.35 — Хьамаркой дехарца. «Цар Дахье я». Художественни фильм.
18.00 — «Дуненан халхъашта кIеранан планета».
18.45 — «Вай лаьтта». Музыкальни передача.
19.45 — ЦТ экрана тIа хьалхара. «Я вовшех сиверти проштинить Клаву К». (Ленфильм).
21.00 — «Ха».
21.45 — «Смешичка» яхача ансамбла выступлени.
22.00 — Футболах дунен чемпионат. Сборни Бразини — сборни Испани. Меиснирера трансляци. Перерыв йолча хана (22.45).

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка я дIаотта».
Бераша IуIранера гимнастика.
8.20 — «Записной книжка кьайленаш». Художественни фильм.
9.40 — Дiалоих С. Мирзоина (гитара).
10.00 — «Наьна школа».
10.30 — Краснодарски студи телевиденя программа.
11.20 — Балтийски форда мехний доттагIен белогония. Финлидера передача.
11.30 — «Эрсий кхаъмаьл».
12.00 — «Тха корреспондентаца дума».
12.30 — «Ца малар — вахара хьакъаш».
13.00 — «Операца вIашагIкхетар». П. И. Чайковски. «Опленачая дева». Одесски операн балетен Академически театра спектакль.
15.35 — «Стахня езагIа я вахара». Художественни фильм. 6-гIа серн. «Аьшка жIагIа».
16.35 — «Ада Роговцева. Монологи». Фильм-концерт.
17.25 — «Дунен магийрой».
18.00 — Дунен музыкальни культура ганзера. Н. А. Римски-Корсакон.
18.40 — «Тешаш». РСФСР Лакхенъячча Совета депутатах М. П. Кончаловаьх телевизионни очерк.
19.00 — «Хьайбай дуне тIа».
20.00 — «Бийса дахьъала хийла шун, бераш!».
20.15 — «Халхъа ашараш».
20.50 — «Большая Московская регатах. Академически греблех дунен халхъашта юкъера яьхьи.
21.00 — «Ха».
21.45 — Исторически Фильма эпран. «Василий Буслаев» (по Горьке цIерагIа киностудин).

РАДИО

31 МАЙ

6.40 — Кеада хоамаш.
6.55 — 7.00 — Хоамаш. Хаттарш.
8.15 — Республикански газетин обзор.
8.30 — 8.45 — Юртара яхьа» (нохчий меттала).
10.15 — «ЦIийама сайренаш». А. Бокова 2-гIа книга тIара данъа (гIалгIай меттала).
10.35 — 10.40 — Реклама.
10.45 — «Ха-ха-ха».
11.30 — 12.00 — Литературни Нохч - ГIалгIайче.
14.05 — Дунен халхъашта кхоьруьнгахь берий кортанчуьлехь денгга «Хезле, паьттIа».
14.25 — Кхоана мелиоратора дан.
14.35 — «Мелиорации солонцове. Имана-довзийтара фильм.
14.55 — «Республика кхаъш». Рейд (нохчий меттала).
15.10 — «Искусственай дуне тIа» (нохчий меттала).
15.40 — «Ставка «эзагIа я пахьано». Художественни фильм. 5-гIа серн «Бокхха хьоазам».
16.35 — «Лаьтта, сигала, форда тIа».
17.45 — «На войном местее, А. Н. Островски пьесах телевизионни фильм-спектакля премьера.
19.15 — Илли-86.
20.00 — «Бийса дахьъала хийла шун, бераш!».
20.15 — «Стадион». Телевизионни документальни фильма премьера.
20.25 — «Реклама».
20.30 — «Большая». Московски регатах. Академически греблех дунен халхъашта юкъе-ра.
21.00 — «Ха».
21.40 — «Записной книжка кьайленаш». Художественни фильм (Мосфильм).
23.00 — «Кердадараш».

I ИЮНЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Ритмически гимнастика».
9.10 — «Гимдлошъяри архитектурее». Киножурнал.
9.20 — «Спортлото». 22-гIа тираж.
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Ах гIулакх ду Советски Союзах!».
11.00 — Музыкальни передача «IуIаранера почта».
11.30 — «ИнкъбериЙ клуб».
12.00 — «Музыкальни кинозал».
13.00 — «Юртара сахьат».
14.00 — Московски дешаршкой Кати Лычевайца вIашагIкхетар.
14.30 — «Кинофакир».
15.30 — «Советски лаьтта вIашагIкхетарца».
16.00 — «Из шоана могарера».
16.30 — «Кердадараш».
16.35 — Хьамаркой дехарца. «Цар Дахье я». Художественни фильм.
18.00 — «Дуненан халхъашта кIеранан планета».
18.45 — «Вай лаьтта». Музыкальни передача.
19.45 — ЦТ экрана тIа хьалхара. «Я вовшех сиверти проштинить Клаву К». (Ленфильм).
21.00 — «Ха».
21.45 — «Смешичка» яхача ансамбла выступлени.
22.00 — Футболах дунен чемпионат. Сборни Бразини — сборни Испани. Меиснирера трансляци. Перерыв йолча хана (22.45).

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка я дIаотта».
Бераша IуIранера гимнастика.
8.20 — «Записной книжка кьайленаш». Художественни фильм.
9.40 — Дiалоих С. Мирзоина (гитара).
10.00 — «Наьна школа».
10.30 — Краснодарски студи телевиденя программа.
11.20 — Балтийски форда мехний доттагIен белогония. Финлидера передача.
11.30 — «Эрсий кхаъмаьл».
12.00 — «Тха корреспондентаца дума».
12.30 — «Ца малар — вахара хьакъаш».
13.00 — «Операца вIашагIкхетар». П. И. Чайковски. «Опленачая дева». Одесски операн балетен Академически театра спектакль.
15.35 — «Стахня езагIа я вахара». Художественни фильм. 6-гIа серн. «Аьшка жIагIа».
16.35 — «Ада Роговцева. Монологи». Фильм-концерт.
17.25 — «Дунен магийрой».
18.00 — Дунен музыкальни культура ганзера. Н. А. Римски-Корсакон.
18.40 — «Тешаш». РСФСР Лакхенъячча Совета депутатах М. П. Кончаловаьх телевизионни очерк.
19.00 — «Хьайбай дуне тIа».
20.00 — «Бийса дахьъала хийла шун, бераш!».
20.15 — «Халхъа ашараш».
20.50 — «Большая Московская регатах. Академически греблех дунен халхъашта юкъера яьхьи.
21.00 — «Ха».
21.45 — Исторически Фильма эпран. «Василий Буслаев» (по Горьке цIерагIа киностудин).

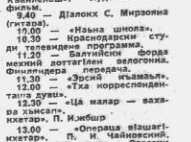

Таханан республике гIеллеи Грознеи хувцалуш морхаш а йолаш, догIа а йоанаш, малхболаехьара секунде 7—12 метр чIоагIа муха а хьекхаш хилеи фегара температура республике 25—30, Грозне 27—29 градус йоьхкаш йолаш хилеи тарлу.

Кхоанеи томмеи морхаш а йолаш, догIа а дехьаш, тайп-тайнарча оагIорахьарча секунде 3—7 метр чIоагIа мухе а хьекхаш хилеи фегара температура ,биIсана 10—15, дийнахь 20—25 градус йоьхкаш йолаш хилеи тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске. ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителя — 2-85-07; бехкотхама секретара — 2-84-68; отделех: партийни вахара — 2-80-12. 2-54-04; промышленностин транспортеи — 2-75-81, 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84. 2-90-60; культура — 2-64-75. 2-75-78; письмоп — 2-85-64; машиноюсиое бюро — 2-89-51; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского. 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-80-12, 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-75-81; 2-65-01; сельского хозяйства — 2-90-60; 2-47-84; культуры — 2-64-75, 2-75-78; писем — 2-85-64; машинописное бюро — 2-89-51; корректорская — 2-89-86.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

С-00131. «Грозненскиг рабочий» издательство типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 2142.